

Nr 22.

Ankom till riksdagens kansli den 8 februari 1935 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under »Utgifterna. För flera huvudtitlar gemensamma frågor» gjorda framställning angående avlöningsförhållandena för föredragande i regeringsrätten.

(3:e avd.)

I den till riksdagen avlåtna, den 4 januari 1935 dagtecknade propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1935/1936 har Kung. Maj:t under punkt 4 av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, avseende »Utgifterna. För flera huvudtitlar gemensamma frågor» föreslagit riksdagen att godkänna de av chefen för finansdepartementet i sagda statsrådsprotokoll förordade grunderna i fråga om rätt till lönetursberäkning för föredragande i regeringsrätten.

Bland centralförvaltningens icke-ordinarie personal intaga föredragandena i regeringsrätten beträffande anställningsform och avlöningsförhållanden en särställning. Enligt 1926 års riksdags beslut skall föredragande tillhöra visst departement, men Kungl. Maj:t är oförhindrad att till uppdraget förordna vilken tjänsteman som helst inom eller utom departementet. Föredragande i regeringsrätten innehar — med undantag av ett ordinarie kansliråd i finansdepartementet — icke i sådan egenkap befattning å departementets avlöningsstat; för beredande av avlöningsmedel för bestridande av föredragningen har emellertid i staterna för vissa departement uppförts en ordinarie förste kanslisekreterartjänst, och vidare hava för vissa departement anvisats avlöningsmedel för en eller flera extra föredragande.

Enligt riksdagens beslut äga föredragandena i regeringsrätten, med undantag för nyssnämnda kansliråd i finansdepartementet, alltefter den löneställning, de vid uppdragets erhållande intaga, för uppdragets fullgörande åtnjuta avlöning såsom ordinarie befattningshavare i endera av lönegraderna B 26 eller B 28 i enlighet med grunder, som av riksdagen (skrivelse nr 245/1926 sid. 9—10) angivits i följande punkter:

1) Befattningshavare i någon av lönegraderna B 26—B 28, däri inräknade även befattningshavare å extra stat, som förordnas såsom föredragande i regeringsrätten, erhåller under tiden för sådant förordnande avlöning enligt B 28.

2) Befattningshavare i lönegrad under B 26, däri inräknade befattningshavare å extra stat och övrig icke-ordinarie personal, erhåller avlöning enligt B 26.

3) Därest lägsta löneklassen i de respektive lönegraderna B 28 och B 26 är minst två löneklasser högre än den löneklass befattningshavaren förut tillhör, placeras han i denna lägsta löneklass. I annat fall äger han åtnjuta lön enligt löneklass, som är två löneklasser högre än den, han skulle hava innehått, om han kvarstått i sin förutvarande befattning, dock ej utöver högsta löneklassen i de respektive lönegraderna.

4) För uppflyttning i löneklass i de båda nämnda lönegraderna tillämpas de vanliga reglerna.

5) Därest Kungl. Maj:t till föredragande förordnar befattningshavare i lönegrad över B 28, skall denne, utan hinder av ovan angivna avlöningsgrunder, under förordnandet uppbära sin redan innehavande lön eller arvode motsvarande denna lön.

Till dessa bestämmelser har riksdagen anknutit vissa föreskrifter till förebyggande av avlöningsminskning för de vid bestämmelsernas tillkomst förordnade föredragandena. Vidare har riksdagen medgivit, att föredragande i regeringsrätten vid befordran till tjänst i lönegraden B 30 må för lönetur i denna grad tillgodoräkna sig förordnandetiden såsom föredragande.

Utskottet.

I samband med den revision av avlöningsstaterna, som ansetts böra ske i anslutning till den beslutade omläggningen av riksstatens uppställning, har, såsom statsrådsprotokollet utvisar, regeringsrättsföredragandenas ställning lämpligen syntts böra regleras på ett sätt, som närmare överensstämmer med eljest tillämpade regler. Med hänsyn till de kvalifikationer, som erfordras för arbetets fullgörande, har det förefallit naturligt, att därvid för de föredragande, vilka beräknas mera varaktigt bliva helt tagna i anspråk för denna tjänstgöring, tillämpas en anställningsform, som möjliggör beredande åt dem av pensionsrätt enligt civila tjänstepensionsreglementet. I sådant syfte har det ansetts lämpligt, att ifrågavarande föredragande — i socialdepartementet 2, i kommunikationsdepartementet 1, i finansdepartementet 3, i ecklesiastikdepartementet 1 och i jordbruksdepartementet 1 — erhålla ställning av tjänstemän å extra stat med placering i lönegraden B 29.

Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag innebär, att samtliga nyss avsedda föredragande skulle — fränsett löneminskning på grund av pensionsavdrag — erhålla samma lön, som hittills tillkommit föredragande med placering i den högre av de nu tillämpade båda lönegrupperna. För föredragande, tillhörande den lägre av de nuvarande lönegrupperna, skulle förslaget medföra en löneförhöjning motsvarande högst två löneklasser. Med beaktande av att de befattningshavare, varom fråga är, i verkligheten kommit att erhålla en annan ställning än som vid 1926 års riksdags beslut för dessa befattningshavare förutsattes, i det att innehavet av tjänsterna icke, såsom tänkt var, blivit av kortfristig natur och

då föredragandena faktiskt utföra likartat arbete, har utskottet därför ansett sig böra förordna, att samtliga föredragandena hänföras till samma lönegrad. Den föreslagna lönegradsplaceringen har utskottet ansett kunna godtagas.

Med avseende å rätt till lönetursberäkning för den, som vid utgången av budgetåret 1934/1935 innehar förordnande såsom föredragande i regeringsrätten och från och med den 1 juli 1935 i sådan egenskap erhåller ställning såsom tjänsteman å extra stat, har, bland annat, för att förebygga försämring i nuvarande lönevillkor ansetts böra föreskrivas *dels* att de nya bestämmelserna skola så tillämpas, som om de varit gällande under hela den tid, tjänstemannen innehaft förordnande såsom föredragande, *dels ock* att sådan tjänsteman icke skall lida minskning i den rätt att uppflyttas i löneklass, som tillkommit honom enligt hittills gällande bestämmelser. Beträffande föredragandes rätt till lönetursberäkning vid befordran till tjänst i lönegraden B 30 har det av 1926 års riksdag i sådant hänseende gjorda medgivandet ansetts böra gälla även för framtiden. Anledning till erinran i avseende å lönetursberäkningen har ej heller synts utskottet förefinnas i annan mån än att utskottet, vad de för närvarande i lönegraden B 26 placerade föredragandena angår, icke kunnat godtaga förslaget därom, att de nya bestämmelserna skulle så tillämpas, som om de varit gällande under hela den tid, tjänstemännen innehaft förordnande såsom föredragande i regeringsrätten. Följaktligen böra de för ordinarie befattningshavare gällande reglerna för löneklassplacering vid befordran till högre lönegrad i detta fall tillämpas.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må med av utskottet föreslagen ändring godkänna de av chefen för finansdepartementet i statsrådsprotokollet över finansärenden den 4 januari 1935 förordade grunderna i fråga om rätt till lönetursberäkning för föredragande i regeringsrätten.

Stockholm den 8 februari 1935.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Johansson* i Fredrikslund, *Nilsson* i Malmö, *Bergqvist*, *Nilsson* i Gränebo, *Oscar Olsson*, *Svensson* i Kompersmåla, *Gustafsson* i Benestad, *Bergström*, *Thelin*, *Petrén*, *Pålsson* och *Sandén* samt

från andra kammaren: herrar *Anderson* i Råstock, *Jansson*, *Törnkvist* i Karlskrona, *Holmgren*, *Jeppsson*, *Andersson* i Höör, *Persson* i Falla, *Svensson* i Grönvik, *Jonsson* i Eskilstuna, *Persson* i Fritorp, *Högström* och *Andersson* i Ovanmyra.